

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะทางของพยาบาลวิชาชีพสัลยกรรมทั่วไป โรงพยาบาลขอนแก่น โดยศึกษาในพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสัลยกรรมทั่วไป โรงพยาบาลขอนแก่นที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปในโรงพยาบาลขอนแก่น จำนวน 30 คน ดำเนินการโดยสำรวจความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพสัลยกรรมทั่วไป และจัดโครงการการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแบบประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะทางของพยาบาลสัลยกรรมทั่วไป โรงพยาบาลขอนแก่น เพื่อสร้างแบบประเมินสมรรถนะที่ครอบคลุมการวัดทั้งด้านทักษะความชำนาญทางคลินิกและด้านความรู้ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินสมรรถนะด้านทักษะความชำนาญทางคลินิกซึ่งเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติการพยาบาล โดยทดลองใช้ในหอผู้ป่วยสัลยกรรมทั่วไป โรงพยาบาลขอนแก่น ได้แก่ หอผู้ป่วยสัลยกรรมชาย 1 หอผู้ป่วยสัลยกรรมชาย 2 และหอผู้ป่วยสัลยกรรมหญิง ได้ค่าความเชื่อมั่นในการสังเกตดังนี้ 1) แบบประเมินสมรรถนะการดูแลบาดแผลเรื้อรัง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 2) แบบประเมินสมรรถนะการเตรียมผู้ป่วยตรวจกระเพาะอาหารด้วยการส่องกล้อง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 3) แบบประเมินสมรรถนะการดูแลผู้ป่วยให้สารอาหารทางหลอดเลือดดำ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ซึ่งแบบประเมินสมรรถนะทั้ง 3 เรื่องมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้ในการประเมินสมรรถนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรได้

ผลการศึกษา ได้แบบประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะทางของพยาบาลสัลยกรรมทั่วไป โรงพยาบาลขอนแก่น จำนวน 3 เรื่อง ที่วัดครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (knowledge test) และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล (observation checklist) ดังต่อไปนี้

1. สมรรถนะการดูแลบาดแผลเรื้อรัง (Chronic wound)

2. สมรรถนะการเตรียมผู้ป่วยตรวจกระเพาะอาหารด้วยการส่องกล้อง (Gastroscopy)
3. สมรรถนะการดูแลผู้ป่วยให้สารอาหารทางหลอดเลือดดำ (Parenteral nutrition)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ หอผู้ป่วยศัลยกรรมทั่วไปควรนำแบบประเมินสมรรถนะที่สร้างขึ้นไปใช้และประเมินผลการใช้แบบประเมิน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารการพยาบาลด้านการประเมินผลงาน การประเมินคุณภาพการพยาบาลและการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งปรับปรุงแบบประเมินที่สร้างขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ ผู้ป่วย พยาบาล หน่วยงาน และวิชาชีพ

ABSTRACT

171479

The purpose of this study was to establish specialty competency assessment tools and their manuals for professional nurses working in surgery wards, Khon Kaen Hospital. The author reviewed issues regarding nurse competency assessment and it reveals that surgery wards had never evaluated their staff by measuring their competencies and did not have their own special competency assessment tools before. Thus, the specialty competencies for surgery wards were identified by asking nurse experts' opinions to list specialty competencies and ranked their importance, assessing staff nurses' needs, and reviewing the literature. Three selected specialty competencies for were: 1) the competency of chronic wound care, 2) the competency of gastroscopy preparation, and 3) the competency of parenteral nutrition care. After the Chief Medical Officer and the Board of Nurse Administrators approved the development project of nurse competency assessment and its budget, an operational workshop was conducted for 40 staff nurses working in surgery wards at Khon Kaen hospital to give knowledge-related nurses' specialty competency assessment and brain-storming their ideas and inputs regarding contents and appropriate designs of the three competency assessment tools. After the drafts of three competency assessment tools were done, five experts in surgical care were asked to validate contents and appropriateness of each specialty competency composed of both knowledge test and observation skill-checklist. The three observation skill-checklists were pilot- tested in 30 professional nurses who had working experience more than one year and working in three inpatient care units: Male surgery 1, Male surgery 2, and Female surgery, Khon Kaen hospital. The inter-rater reliability for each specialty competency assessment tool (the observation checklist) was acceptable and reported as follows: 0.97 for the chronic wound care, 0.95 for the

gastroscopy preparation, and 0.95 for parenteral nutrition care. The manuals for staff nurses and evaluators regarding the three specialty competencies were also developed and completed by the author.

Recommendations from this study are that nurse administrators should encourage the use of these specialty competency assessment tools for both during an orientation period and during annual performance evaluation. These specialty competency assessment tools can be used to develop staff nurses to be competent, to ensure high quality patient care, and to bring about education training programs that fit for individual staff nurse who needs more training. Other inpatient care units can develop their own specialty competency assessment forms and their manual by using this study as guidance.